

OVER HET VERBREKEN VAN VRIENDSCHAPSBANDEN MET STEDEN IN CHINA

Breda is niet de enige met een Chinees dilemma

ILLUSTRATIE JOHN BACK

langrijke poort naar kennisinstellingen en kennis- en innovatierijke industrieën.”

De relatie tussen Breda en Yangzhou zou vanuit Chinees oogpunt interessant zijn voor het vergaren van kennis over innovatie, toegepaste technologie en watermanagement. Het beëindigen van de vriendschap zou vervelend zijn, maar zeker het verlies van de band met Eindhoven is voor China een gevoelige slag.

Export van chips dwarsbomen

China is namelijk nog niet zo vooruitstrevend dat ze even hoogwaardige chips kan bouwen als de Eindhovense fabrikant ASML, en het Westen wil dat graag zo houden. De Verenigde Staten hebben daarom al meermaals druk uitgeoefend op Nederland om de export van bepaalde chips naar China te dwarsbomen. China daarentegen waarschuwde minister-president Mark Rutte om de handel in chips niet te politiseren. Deze week kwam naar buiten dat zowel Nederland als Japan definitief voor de Verenigde Staten gekozen zou hebben en werkt aan strengere exportregels.

Dat is een tweede slag, na het doorknippen van de band tussen Eindhoven en Nanjing eind vorige maand. „Het is een slapende stedenband. Ik heb er nog geen minuut aan besteed”, zei de Eindhovense burgemeester Jeroen Dijsselbloem voorafgaand aan de stemming. Hij riep nog op om wat tijd te nemen, maar dat werd door de raad in de wind geslagen. Die stemde met een krappe meerderheid voor een voorstel van Volt om de stedenband per direct te verbreken.

Het regent de laatste jaren eenzijdige opzeggingen van vriendschapsbanden. Oosterhout maakte het

Wil je wel een band met een land dat zó omgaat met een deel van eigen bevolking?

– Burgemeester Paul Depla, burgemeester van Breda

deze zomer uit met China en twee weken geleden zette Eindhoven een streep door de relatie. Vorig jaar verbrak Arnhem de relatie met Wuhan en in 2022 sneuvelden de banden tussen Noord-Holland en de Chinese provincie Shandong en die tussen de provincie Utrecht en de provincie Guangdong. Het belangrijkste argument: de schending van de mensenrechten van Oeigoeren.

Vijftig jaar banden: niet gevierd

In Den Bosch bleek de gemeenteraad eerder deze maand ook voor het opzeggen van haar band met Wuxi. Wethouder Ralph Geers (VVD) wilde daar nog even mee wachten. In januari is er een overleg met het provinciebestuur en de Brabantse steden die een band met een Chinese stad hebben. „Dan hoop ik dat we een gezamenlijke boodschap kunnen overbrengen richting China”, zei hij.

Het ongemak bij de Bredase gemeenteraad staat dus niet op zichzelf. Steeds meer Nederlandse gemeenten zitten met een zusterstad in China in hun maag, zo bleek eerder dit jaar uit een inventarisatie van vakblad *Binnenlands Bestuur*.

Dit jaar hebben Nederland en China vijftig jaar diplomatieke banden, maar in geen enkele gemeente werd dat gevierd.

Het is de vraag of het Bredase afscheid van Yangzhou ook met stille trom zal gebeuren of dat er nog een knal aan zit te komen.